

Бичил уурхайн аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм

Нэг. Ерөнхий зүйл

1. Энэ дүрмийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр бичил ил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох үйл ажиллагаа явуулж буй нөхөрлөл, түүний ахлагч, гишүүд дагаж мөрдөнө.
2. Энэ дүрмээр зохицуулагдахгүй бичил ил уурхайн аюулгүй ажиллагаанд "Ил уурхайн аюулгүй ажиллагааны дүрэм"-ийг мөрдөж ажиллана.
3. Бичил далд уурхайгаар ашигт малтмал олборлох үйл ажиллагаанд "Хүдэр, хүдрийн бус, шороон ордыг далд аргаар олборлох аюулгүй ажиллагааны дүрэм", "Нүүрсний далд уурхайн аюулгүй ажиллагааны дүрэм"-ийг мөрдөж ажиллах ба аюулгүй ажиллагааг тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хангуулж ажиллана.
4. Бичил уурхайгаар олборлосон хүдрийн боловсруулах, баяжуулах цехэд "Ашигт малтмалыг баяжуулах, ялгах, бутлах ба хүдэр, баяжмалыг бөөнцөглөх аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм" -ийг мөрдөж ажиллана.
5. Бичил уурхайн тэсэлгээний ажлыг Монгол Улсын холбогдох хууль, тогтоомжид заасны дагуу тэсэлгээний ажил явуулах тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгжээр гүйцэтгүүлэх ба "Тэсэлгээний аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм" -ийг мөрдлөг болгон ажиллана. Нөхөрлөл, хувь хүн бие даан тэсэлгээний ажил явуулахыг хориглоно.

Хоёр. Нийтлэг шаардлага

6. Нөхөрлөлийн ахлагч (цаашид "ахлагч" гэх) нь далд уурхай, баяжуулах цех, тэсэлгээнээс бусад бичил уурхайд ажиллаж байгаа нөхөрлөлийн гишүүд (цаашид "гишүүн" гэх)-ийн хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн асуудлыг хариуцан ажиллана. Үүнд:
 - 6.1. Бичил уурхайн ажилтан бүрт бичил уурхайн аюулгүй ажиллагааг хангаж ажиллах талаар хүлээх үүрэг, хариуцлагыг тайлбарлан таниулж, ажлын байрны урьдчилсан зааварчилгаа өгнө.
 - 6.2. Ажилтанд ажлын байрны урьдчилсан зааварчилгаа өгсний дараа анхан шатны зааварчилгаа өгч ажлыг эхлүүлнэ.
 - 6.3. Улиралд нэгээс доошгүй удаа ажлын байрны давтан зааварчилгаа өгнө.
 - 6.4. Ажлын байрны урьдчилсан, анхан шатны болон давтан зааварчилгаа авсан ажилтныг журналд бүртгэж гарын үсэг зуруулна.
 - 6.5. Ажил эхлэхийн өмнө ажлын байр, ажилтнуудын эрүүл мэнд, аюулгүй үйл ажиллагаа явуулахад шаардлагатай ажлын тусгай хувцас (малгай, бээлий гэх мэт), хамгаалалтын бүс, нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл зөв өмссөн эсэх, ажил гүйцэтгэхэд шаардагдах багаж хэрэгсэл аюулгүй ажиллагааны шаардлага хангасан эсэхийг шалгана.
 - 6.6. Ажлын байранд хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн зөрчил илэрсэн тохиолдолд түүнийг арилгасны дараа ажил эхлүүлнэ.
 - 6.7. Өвчтэй буюу эрүүл мэндийн байдлаар ажиллах чадваргүй байгаа ажилтныг тухайн өдөр ажилд гаргахыг хориглоно.
 - 6.8. Ажилтнуудыг эрүүл мэндийн үзлэгт жилд нэгээс доошгүй удаа хамруулна.
 - 6.9. Гэнэтийн ослын үед анхан шатны тусламж үзүүлэхэд шаардлагатай хэрэгслийг бэлэн байлгана.

6.10. Бичил уурхайд осол гарсан тохиолдолд “Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин хурц хордлогыг судлан бүртгэх дүрэм”-ийн дагуу ослыг судлан бүртгэж, сум, дүүргийн Засаг даргад тухай бүр мэдэгдэнэ.

6.11. Тухайн жилд гарсан ослын талаарх тоо баримтыг дараа жилийн нэгдүгээр сард багтаан сум, дүүргийн Засаг даргад хүргүүлнэ.

6.12. Уурхайд гарсан ослын шалтгааныг судалж цаашид ийм төрлийн осол гарахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

6.13. Олборлолт явуулсан газарт хүн, мал, техник унаж гэмтэхээс хамгаалсан хаалт, далан байгуулна. Тэсэлгээний цооног, ус зайлуулах суваг, шуудуу, малталт, усан сан зэрэгт таглаа, хаалт, хамгаалалт хийнэ.

6.14. Уурхайн бүсэд үер, усны аюулаас урьдчилан сэргийлэх ус зайлуулах суваг, шуудуу гаргасан байна.

6.15. Уурхайн бүсэд бичил уурхайн аюулгүй ажиллагааны анхааруулах самбар байрлуулна.

7. Нөхөрлөлийн гишүүн (ажилтан) нь:

7.1. Бичил уурхайн аюулгүй ажиллагааны дүрэм, зааврыг судалж, ахлагчийн өгсөн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааны дагуу ажиллана.

7.2. Ажил эхлэхийн өмнө ажлын байр, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг шалгаж зөрчил илэрвэл энэ тухай ахлагчид мэдэгдэж, түүнийг арилгах арга хэмжээ авна.

7.3. Шаардлагатай ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслийг иж бүрэн зөв хэрэглэнэ.

7.4. Гэнэтийн осол аваар гарах, амь нас, эрүүл мэндэд сөрөг, аюултай нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд ажлаа зогсоож бусад ажилтан болон ахлагчид яаралтай мэдэгдэж, осол аваарыг устгах шуурхай арга хэмжээ авна. Шаардлагатай тохиолдолд аюулын бүсийг орхино.

7.5. Олборлолтын явцад осол, аваар гарах аюултай нөхцөл үүсэх шинж тэмдэг илэрвэл яаралтай зогсоож энэ тухай ахлагчид мэдэгдэж аюулыг шуурхай арилгах арга хэмжээ авна.

7.6. Ажилтан бүр эрүүл мэндийн урьдчилсан үзлэгт хамрагдсан байна.

7.7. Тоног төхөөрөмжийн ажлын бүс, догол, мөрөгцөгийн доор, тээврийн хэрэгслийн зам дээр амарч, унтахыг хориглоно.

Гурав. Бичил ил уурхай

8. Бичил ил уурхайд хэт өндөр, огцом босоо мөрөгцөг (хажуу хана) гаргахыг хориглох бөгөөд ашиглалтын нөхцөл, аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор ажлын хэд хэдэн догол гаргаж ашиглалт явуулна.

9. Мөрөгцөгийн өндрийг чулуулгийн шинж чанар, оршиц, тогтоцын байдлыг үндэслэн 2.5 м-ээс илүүгүй байна.

10. Ажлын мөрөгцөгийн налуугийн өнцөг зөөлөн тогтвортой чулуулагт 50 градусаас ихгүй, хадархаг чулуулагт 80 градусаас ихгүй байна.

11. Олборлолтын талбайн өргөн нь хүн, техник ажиллахад чөлөөтэй, аюулгүй байдлыг хангасан байх ба 2м-ээс багагүй байна.

12. Ажлын мөрөгцөгт саравч гаргаж ухахыг хориглоно.

13. Дээд, доод доголууд дахь ажлын мөрөгцгүүд нэг босоо шугам дээр давхцаж болохгүй.

14. Уурхайн нэг доголоос нөгөөд шилжихэд 0.8 м-ээс багагүй өргөнтэй бат бөх шат ашиглах эсхүл 45 хэмээс ихгүй налуутай гарц гаргасан байна.

15. Уурхайн ашиглагдсан хоосон орон зайг буцааж булах, хашаа босгох, анхааруулах тэмдэг тавих замаар аюулгүй болгоно.

Дөрөв.Бичил далд уурхай

16. Ашиглах гэж байгаа ордын шинж чанар, байрлал, чулуулгийн хатуулгаас хамааран бичил далд уурхайд босоо, налуу, хэвтээ ам гаргана. Уурхайн амыг гаргахдаа аль болох бат бөх, ан цавгүй, хатуу чулуулагтай, нуралт, гулсалт үүсэхээргүй, хөрсний болон үерийн ус орохооргүй газрыг сонгоно.
17. Уурхайгаас ажилтнуудыг гаргахад зориулсан, ашигт малтмалын биед хүрч хоорондоо холбогдсон хоёроос доошгүй гарц гаргасны дараа олборлолт явуулна. Уурхайгаас газрын гадаргуу дээр гарах нэг амтайгаар олборлолт явуулахыг хориглоно.
18. Уурхайн аманд нуралт, гулсалтаас хамгаалсан бэхэлгээ хийнэ. Бэхэлгээг шуудайлж савласан элс, шороо, чулуу, мод, бетоноор хийнэ.
19. Уурхайн налуу амны налуугийн өнцөг нь тогтвортой хатуу чулуулагтай газарт 45 градусаас, хатуулаг багатай буюу тогтворгүй чулуулагтай газарт бол 10 градусаас илүүгүй байна.
20. Уурхайн босоо 2 амны хоорондын зай 10 м-ээс багагүй байна.
21. Уурхайн босоо, налуу амсарыг зориулалтын материалаар хашиж бэхлэх ба амыг тойрсон хамгаалалт хүрээ хийж “Аюултай” гэсэн үг бүхий анхааруулах тэмдэг тавина.
22. Уурхайн малталтын өндөр нь 1.5 м, өргөн нь 1.2 м-ээс багагүй байна.
23. Уурхайн малталтаар ажилтан явахад зориулсан хэсгийн налуу нь 15 градусаас ихгүй байх ба үүнээс их бол бэхэлгээнд бариул, гишгүүр, шат зэргийг хөдөлгөөнгүй бэхлэн тоноглоно.
24. Бичил далд уурхайн гүн нь 5 м ба түүнээс их байвал дамарт өргүүр ашиглана. Газар доор хүмүүс ажиллаж байгаа үед дамарт өргүүрийг ажиллуулах хүнгүй орхих, түгжээгүй дамарт өргүүр ашиглахыг хориглоно.
25. Уурхайн гүнд цэвдэг, тогтвортой хатуу чулуулаг дундуур нэвтэрсэн хэвтээ ба налуу малталтыг бэхлэхгүй байж болох бөгөөд нурал үүсэхүйц хэт их орон зай гаргаж малтахыг хориглоно.
26. Уурхайн гүнд хатуулаг багатай, тогтворгүй чулуулаг дундуур нэвтэрсэн хэвтээ ба налуу малталыг дараах байдлаар бэхэлнэ:
 - 26.1. Хүдрийн биет, хоосон чулуулгаар багана үүсгэж үлдээх;
 - 26.2. Мод, төмрөөр тулгуур, багана босгох;
 - 26.4. Элс, шороог шуудайд савлаж өрсөн багана босгох;
 - 26.5. Мод, төмөр рам зангидаж чулуугаар дүүргэсэн багана босгох;
 - 26.6. Малталтаа нийтэд нь мод, төмрөөр бэхлэх.
27. Уурхайн малталтын аюулгүй байдлыг ажлын явцад, тэсэлгээний ажлын дараа шалгаж аюултай байдал илэрвэл ажлын ахлагч нарт яаралтай мэдэгдэж уг аюулыг яаралтай арилгах арга хэмжээ авна.
28. Ашиглахгүй болсон, цаашид хүндрэл бэрхшээл учруулж болзошгүй далд малталтыг устгаж аюулгүй болгох арга хэмжээ авна.
29. Уурхайн гүний малталт 10 м-ээс урт байвал байгалийн болон зохиомол агааржуулалтын систем ашиглана.
30. Байгалийн агааржуулалтыг зөв хийхийн тулд уурхайн амууд газрын гадаргуу дээр 2 өөр түвшинд байх шаардлагатай. Энэ шаардлагыг хангах боломжгүй бол энгийн хоолой (яндан) гаргаж агааржуулна.
31. Уурхайн малталтын нийт урт нь 20 м, түүнээс их байвал зохиомол агааржуулалт хийнэ. Зохиомол агааржуулалтанд сэнс ашиглана. Агаар дамжуулахад агаар нэвтрүүлдэггүй гялгар материалаар хийсэн хоолой ашиглана.

Тав. Овоолгын ажил

32. Овоолго байгуулах газрыг сонгохдоо байгаль орчинд нөлөөлөх байдал, аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлагыг харгалзан үзнэ. Овоолгын доод хормой нь малталтын амсараас 5 м-ээс багагүй зайтай байх бөгөөд овоолгын хажуугийн налуу нь нурах налууугийн өнцгөөс ихгүй байна.

33. Ашигт малтмалын нөөц бүхий газарт овоолго байгуулахыг хориглоно.

Зургаа. Бичил уурхайн тоног төхөөрөмж

34. Бичил уурхайн багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж нь уурхайн зориулалтын хийцтэй, хориг түгжээ, хаалт хамгаалалттай байна.

35. Хийн алх, өрмийг өөр газар шилжүүлэн ажиллуулахын өмнө төхөөрөмжийг унтрааж хоолойноос хийг гаргасан байна.

36. Гараар барьж ажиллуулдаг цахилгаан багаж хэрэгсэл нь цахилгаан гүйдлийн аюулаас хамгаалах давхар тусгаарлагчтай байна.

37. Хий тоосны тэсрэх аюултай (нүүрсний) уурхайд очны аюулгүй байдлыг хангасан цахилгаан багаж, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж ашиглана.

38. Бичил далд уурхайн гүнд дотоод шаталт хөдөлгүүр бүхий техник, тоног төхөөрөмж ашиглахыг хориглоно.

39. Уурхайд ашиглаж байгаа дамарт өргүүрийн олсыг тогтмол шалгаж, ямар нэг зөрчил илэрсэн тохиолдолд солих шаардлагатай.

40. Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох үйл ажиллагаанд 500 см³ –ээс дээш багтаамжтай дотоод шаталтат хөдөлгүүр бүхий механизм ашиглахыг хориглоно.

Долоо. Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй

Бичил уурхайн тоосжилт, хорт хий, бодисын нөлөөнөөс хамгаалах

41. Бичил уурхай эрхлэгч бүр ам, хамрын хаалт, хушуувч, баг (респиратор) зэрэг тоосноос хамгаалах хэрэгсэл байнга хэрэглэнэ.

42. Уурхайн тоосжилт ихтэй хэсэгт зохиомол агааржуулалт хийнэ.

43. Бичил уурхайн ажлын бүсийн агаарын бүтэц, найрлагыг агаар хэмжигч багаж эсхүл дөлний хамгаалалттай дэн ашиглаж шалгана. Бичил уурхайн ажлын байрны агаар дахь тоосны зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээг 1-р хүснэгтэд харуулав.

1-р хүснэгт

№	Тоосны шинж чанар	Зөвшөөрөгдөх дээд Хэмжээ, мг/м³
1	Цахиурын давхар ислийн агуулга 70 %-аас их (кварц, динас г.м.)	1
2	Цахиурын давхар ислийн агуулга 10-70 % (гранит, шамот,слюда г.м.)	2
3	Цахиурын давхар ислийн агуулга 2-10 % (шатамхай занар, зэс сульфидийн хүдэр,нүүрс, шавар г.м.)	4

4	Цахиурын давхар испийн агуулга 2 %-аас бага (г.м.)	10
---	--	----

44. Уурхайн ажлын бүсийн агаарт хүчилтөрөгч (O₂) 19.5 %-аас багагүй, нүүрсхүчлийн хий (CO₂) 0.5 %-аас ихгүй байна.

45. Уурхайд тэсэлгээ хийлгэсний дараа зохиомол агааржуулалт хийж хортой хий, бодис, тоосыг зайлуулж агаарын найрлагыг хэмжинэ. Бичил уурхайн ажлын бүсийн агаар дахь зарим хортой хий, бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээг 2-р хүснэгтээр харуулав.

2-р хүснэгт

№	Хортой хий, бодис	Эзлэхүүн, %	Концентраци, г/м ³
1	Азотын исэлүүд • N ₂ O ₅ -д шилжүүлснээр • NO-т шилжүүлснээр	0.0001	5
		0.0002	2
2	Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл CO	0.0016	20
3	Хүхэрт устөрөгч H ₂ S	0.00066	10
4	Хүхэрлэг ангидрид SO ₂	0.00035	10
5	Акролеин CH ₂ =CHCHO	0.00009	0.2
6	Формальдегид CH ₂ O	0.00004	0.5
7	Бензипрен 3.4	-	0.00015

46. Тэсэлгээний ажлын дараа болон ажлын байрыг халаахаар галлагаа хийсний дараа агааржуулалт хийж, агаарын найрлага дахь бодисын хэмжээ зөвшөөрөгдөх хэмжээнд болох хүртэл уурхайд орохыг хориглоно. Хортой хий, бодисоор бохирдсон агаартай орчинд зайлшгүй орох шаардлага гарвал хорт хийн хамгаалах баг (респиратор) хэрэглэнэ. Тоосноос хамгаалах хэрэгсэл нь хортой хий, бодисоос хамгаалахгүй.

47. Хэрэв ажилтан агаар дутагдах, амьсгалахад хэцүү болох, толгой эргэх, толгой өвдөх, дотор муухай болох зэргээр ямар нэг химийн хорт бодис ялгарч байгааг мэдэрвэл ажлын байрыг яаралтай орхин гарч шаардлагатай агааржуулалт хийнэ.

48. Бичил уурхайд химийн хорт болон аюултай бодис ашиглахыг хориглоно.

Шуугиан, доргионы хортой нөлөөнөөс хамгаалах

49. Бичил уурхайн ажлын бүсийн шуугианы ерөнхий түвшин 85 дБА-аас ихгүй байх ёстой бөгөөд зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс их шуугианд сонсголын эрхтэн хамгаалах чихний бөглөө, чихэвч хэрэглэнэ.

50. Бичил уурхайд чулуулгийг цохиж буулгах, бутлах, хийн алх, өрөм ашиглах үед зөөллөгч жийргэвчтэй бээлий, хамгаалалтын нүдний шил, доргион тусгаарлагч, зөөлөвчтэй гутал өмсөнө.

Бичил уурхайчдын амьдрах суурьшлын бүс, хог хаягдлын менежмент

51. Бичил уурхайчид олборлолтын талбайн гадна орон нутгийн засаг захиргаанаас тогтоож өгсөн суурьшлын бүсэд амьдарна.

52. Бичил уурхайчид орон нутгийн засаг захиргаанаас тогтоосон цэгт ариун цэврийн шаардлага хангасан хог хаягдлын цэг болон бие засах газар барьж байгуулна.

Бичил уурхайн гэрэлтүүлэг

53. Далд уурхайн харанхуй бүсэд ажиллах үед бичил уурхай эрхлэгч бүр зориулалтын нэг бүрийн гэрэлтүүлэгчийг хэрэглэнэ. Нэг бүрийн гэрэлтүүлэгч нь 8 цагаас доошгүй хугацаагаар тасралтгүй, хэвийн ажиллах хүчин чадалтай байна.

54. Далд уурхайд нэг бүрийн гэрэлтүүлэгчгүй орох, уурхайн малталтанд гэрлээ асаахгүй ажиллах, явах, амрахыг хориглоно.

Найм. Дүрэм зөрчигчдөд хүлээлгэх хариуцлага

55. Энэ дүрмийг зөрчсөн буруутай этгээдэд холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

----- о О о -----

Бичил уурхайн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгөх аргачлал

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1. Бичил уурхайд хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн ажлыг зохион байгуулах, ажлын байрны эрүүл ахуйн шаардлагыг хангуулах, аюулгүй ажиллагааны арга барилд сургах, зааварчилгаа өгөх болон хяналт тавих ажилд “Бичил уурхайн аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм” -ийг мөрдөн ажиллана.
- 1.2. Ажлын байрны аюулгүй ажиллагааны урьчилсан, анхан шатны, давтан зааварчилгын агуулгыг бичил уурхайн нөхөрлөлийн ахлагч боловсруулна.
- 1.3. Ажлын байрны аюулгүй ажиллагааны урьдчилсан, анхан шатны, давтан зааварчилгаа өгсний дараа уг зааварчилгыг авсан ажилтанаас мэдлэгийн шалгалт авч тусгай журналд огноо, агуулга, шалгалт өгсөн ба авсан хүний нэрийг бичиж гарын үсэг зуруулна.
- 1.4. Зааварчилгаа аваагүй ажилтаныг бичил уурхайд ажиллуулахыг хориглоно.
- 1.5. Тусгай журналыг нөхөрлөл бичил уурхайн үйл ажиллагаа явуулж буй бүх хугацааны туршид хадгалана.

Хоёр. Аюулгүй ажиллагааны урьдчилсан зааварчилгаа өгөх

- 2.1. Нөхөрлөлийн шинэ гишүүнд түүний ажилласан жил, ажлын туршлагыг харгалзахгүйгээр **урьдчилсан зааварчилгаа** өгнө.
- 2.2. Урьдчилсан зааварчилгын **агуулга** нь дараах асуудлуудаас бүрдэнэ:
 - 2.2.1. Бичил уурхайн аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм;
 - 2.2.2. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн бусад дүрэм, заавар;
 - 2.2.3. Тухайн бичил уурхайн өвөрмөц онцлог, дотоод журам;
 - 2.2.4. Осолдогчдод үзүүлэх анхны тусламж.

Гурав. Аюулгүй ажиллагааны анхан шатны зааварчилгаа өгөх

- 3.1. Бичил уурхайн нөхөрлөлд элсэж урьдчилсан зааварчилгаа авсан ажилтанд мөн түүнчлэн тухайн ажилтны ажилладаг хэсэг, ажлын дамжлага өөрчлөгдөх тухай бүр **ажлын байрны анхан шатны зааварчилгаа** өгнө.
- 3.2. Ажлын байрны анхан шатны зааварчилгын **агуулга** нь дараах асуудлуудаас бүрдэнэ:
 - 3.2.1. Тухайн ажлыг гүйцэтгэх ажлын онцлог;
 - 3.2.2. Тоног төхөөрөмж, багаж, хэрэгсэл ашиглалт;
 - 3.2.3. Ажлын явцад үүсэж болох сөрөг хүчин зүйл, түүнээс хамгаалах хэрэгсэл;
 - 3.2.4. Осолдогчдод үзүүлэх анхны тусламж.
- 3.3. Ажлын байрны анхан шатны зааварчилгыг тухайн ажлын байрыг хариуцаж ажиллах ахлагч, эсвэл бичил уурхайн нөхөрлөлийн ахлагч биечлэн өгнө.

Дөрөв. Аюулгүй ажиллагааны давтан зааварчилгаа өгөх

- 4.1. Бичил уурхайн ажилтанд өмнө олгосон мэдлэгийг бататгах, баяжуулах зорилгоор аюулгүй ажиллагааны урьдчилсан, анхан шатны зааврын агуулгаар **давтан зааварчилгаа** өгнө.
- 4.2. Давтан зааварчилгаа нь гурван хэлбэртэй байна. Үүнд:
 - 4.2.1. Ээлжит давтан зааварчилгаа;
 - 4.2.2. Ээлжит бус давтан зааварчилгаа;
 - 4.2.3. Ажлын байран дахь өдөр тутмын давтан зааварчилгаа.

4.3. Бичил уурхайн бүх ажилтанд улиралд нэгээс доошгүй удаа **ээлжит давтан зааварчилгаа** өгнө. Ээлжит давтан зааварчилгаа аваагүй ажилтанг ажиллуулахыг хориглоно.

4.4. Шинэ тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл нэвтрүүлэх, хөдөлмөрийн нөхцөл өөрчлөгдөх, бичил уурхайн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн дүрэм, заавар шинэчлэгдэж өөрчлөгдөх үед давтан зааварчилгаа өгөх ээлжит хугацаанаас нь өмнө **ээлжит бус давтан зааварчилгаа** өгнө.

4.5. Бичил уурхайн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн дүрэм, зааврыг ноцтой зөрчсөн бичил уурхайн ажилтан нарт, мөн нэг сараас илүү хугацаагаар ажлаа гүйцэтгээгүй ажилтанд **ээлжит бус давтан зааварчилгаа** өгнө.

----- о О о -----